

1000236629469

ikt. szám: FPH146 /37 - 3 /2024

tárgy: Javaslat névtelen közterületek elnevezésére
Budapest VIII. és XIV. kerületében

előkészítő: Koordinációért, Vagyongazdálkodásért és
Humán Területekért Felelős Aljegyző Irodája

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 23. § (4) bekezdés 6. pontja értelmében a Fővárosi Önkormányzat feladata különösen az érintett kerületek véleményének kikérésével közutak, közparkok, közterek elnevezése, az ilyen döntések meghozatala pedig az Mötv. 42. § 8. pontja, valamint a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 6. § (5) bekezdése értelmében a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A Rendelet 2. § (3) bekezdése szerint az újonnan kialakított közterület nevét a lejegyzést követően egy éven belül meg kell állapítani. Kerületi önkormányzatok döntései alapján szükségessé vált névtelen fővárosi közterületek elnevezése.

A Rendelet 9—10. §-ai rendelkeznek a személyről való közterület elnevezés szabályairól, amelyek értelmében személyről közterületet elnevezni halála után legalább 5 évvel lehet (ez alól kivétel az az eset, ha az elhunyt a főváros díszpolgára volt), a közterületnév előtagjának pedig meg kell egyeznie a személy által használt családi és utónévvel. Kizárólag a családi nevet alkalmazni csak akkor szabad, ha a névadó személyiség így is, vagy így ismert, illetőleg, ha az elnevezés egy családról történik. Közterület-elnevezéssel emléket állítani olyan magyar személynek lehet, akinek közismert tevékenysége a nemzet történelmében kiemelkedő jelentőségű volt, és személye közmegbecsülésnek örvend; aki a tudomány, művelődés, sport vagy a társadalmi élet egyéb területén kimagaslóan jelentőset tett vagy alkotott, és ezáltal személyének emléke megőrzésre méltó; vagy akinek a főváros vagy annak egy kerülete életében, történetében kiemelkedő szerepe volt, tevékenységével hozzájárult Budapest egészének vagy egy részének fejlődéséhez. Közterületet elnevezni olyan nem magyar személyről is lehet, akinek élete, munkássága az emberiség egyetemes történelmében kiemelkedő jelentőségű volt.

I.

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 122/2023. (IV. 27.) számú határozatának 4. pontjában úgy döntött, hogy támogatja az akkori (35728/46) helyrajzi számú közterületnek, a kerületi előterjesztés 2. számú melléklete szerinti vázrajzon (35728/48) számmal jelölt területe Dirnfeld Janka térre történő elnevezését a telekalakítást követően; továbbá felkérte a polgármestert, hogy a telekalakítási eljárást követően kezdeményezze az elnevezést a főpolgármesternél. A telekalakítás befejeződött, a (35728/48) helyrajzi számú közterület a VIII. kerületi Szigony utca és Práter kereszteződésnél bejegyzésre került.

Dirnfeld Janka (1876, Budapest – 1954, Budapest) az 1904-ben alapított Feministák Egyesületének egyik oszlopos választmányi tagja, az Egyesület titkáraként egyik fő szervezője volt az 1913-as Budapesti Nemzetközi Női Választójogi Kongresszusnak. Rendszeresen publikált az első hazai feminista lapban, „A nő és a társadalom” című újságban, ahol a nők számára szerinte a leginkább megfelelő munkaköröket is összeírta. Ezek a következők voltak: óvónő, elemi- és polgári iskolai tanítónő, középiskolai tanár, zene- illetve tornatanárnő, valamint iparművész. Testvérével együtt túlélte a holokausztot, majd a háború után segített újra szervezni a Feministák Egyesületét. Hosszú éveken át levelezett a magyar feminizmus megalapítójának is tartott, 1921-ben az USA-ba emigrált és később Nobel békedíjra is jelölt Bedy-Schwimmer Rózsával. Hosszú ideig a VIII. kerületi Népszínház utca 21. szám alatti házban lakott.

A telekalakítási eljárás eredményeként kialakított közterület-elnevezéseknek jogi akadályja nincs. A javasolt elnevezés: (Budapest VIII. kerület, Corvin negyed 35728/48 hrsz.) „**Dirnfeld Janka tér**”.

II.

Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzat Képviselő-testülete a 390/2023. (XI.30.) határozatával támogatta 4 közterület elnevezését az alábbiak szerint:

1. a Budapest XIV. kerület, (39470/94) helyrajzi számú ingatlan megnevezésére a „**Gyenes Gitta park**” elnevezést,
2. a Budapest XIV. kerület, (39221/87) helyrajzi számú ingatlan megnevezésére a „**Radák Olga park**” elnevezést,
3. a Budapest XIV. kerület, (39221/84) helyrajzi számú ingatlan megnevezésére a „**Hajnal Anna park**” elnevezést,
4. a Budapest XIV. kerület, (39221/82) helyrajzi számú ingatlan megnevezésére a „**Ungár Margit park**” elnevezést

javasolják.

Gyenes Gitta (Gottlieb Margit) (1887–1960)

Festőművész, grafikus. Budapesten Karlovszky Bertalannál, majd Nagybányán, Bécsben és Rómában tanult. Rendszeresen részt vett a Nemzeti Szalon tárlatain, porcelánfestéssel is foglalkozott. Lakásán művészeti szalont tartott fenn, melynek rendszeres látogatója volt Karinthy Frigyes és József Attila is. Zuglóban a Gyarmat utca 2., később az Amerikai út 74. szám alatt lakott. Nincs közterület elnevezve róla.

Radák Olga (1890–1943)

Az Erzsébet Nőiskola (a jelenlegi Teleki Blanka Gimnázium elődje) tanára, igazgatója, pedagógiai szakíró.

A magyar nőnevelés jelentős alakja. 1923-ban az Erzsébet Nőiskola épületében működő tanárképző főiskolára került. Amikor ezt az intézményt 1928-ban Szegedre helyezték, választania kellett a szegedi főiskolai tanárság és az Erzsébet Nőiskola újjászervezése, igazgatása között. Az utóbbi mellett döntött, és tizenöt éven át, 1943-ban bekövetkezett haláláig állott az intézmény élén. Neveléstudományi szakíróként is jelentőset alkotott. Emlékét a Teleki Blanka Gimnázium végzős hallgatói között évente kiosztott díj is őrzi. Nincs róla közterület elnevezve.

Hajnal Anna (1907–1977)

Költő, versei a háború előtt a Nyugatban jelentek meg, mentora Babits Mihály volt. Verseskötetei mellett elbeszéléseket, műfordításokat és gyermekverseket is kiadott. Egykori lakhelyén, a Stefánia út 61. szám alatt emléktábla őrzi emlékét. Nincs közterület elnevezve róla.

Ungár Margit (1897–1969)

Az első magyar ügyvédnő. Már a tanulmányai során számos nehézséggel kellett megküzdenie. Az egyetemi felvételinek például előfeltétele volt, hogy mindenből kitűnő legyen – miközben a férfiaknál ez nem volt kikötés. Aztán a fővárosban szeretett volna tovább tanulni, amit nem engedélyeztek, így előbb Debrecenben, majd Szegeden folytatta jogi tanulmányait. 1928. június 24-én tette le az ügyvédi vizsgát. Az eseményről szinte valamennyi hazai napilap beszámolt. Tevékeny részese volt annak a beadványnak, amelynek célja a nők választójogának megadása és szabad pályaválasztásuk törvénybe iktatása volt. Elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy manapság több ezer ügyvédnő praktizálhat Magyarországon. Nincs róla közterület elnevezve.

A közterületek elnevezése lakossági, céges vagy intézményi címváltozását nem eredményez.

Az elnevezéseknek jogi akadálya nincs. A javasolt elnevezések:

1. Budapest XIV. kerület, Alsórákos, (39470/94) hrsz „**Gyenes Gitta park**”,
2. Budapest XIV. kerület, Rákosfalva, (39221/87) hrsz „**Radák Olga park**”,
3. Budapest XIV. kerület, Rákosfalva, (39221/84) hrsz „**Hajnal Anna park**”,
4. Budapest XIV. kerület, Rákosfalva, (39221/82) hrsz „**Ungár Margit park**”.

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést a következő határozati javaslat elfogadására.

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy a főváros területén névtelen közterületet nevez el az alábbiak szerint:

Kerület:	Városrész:	Helyrajzszám:	Új elnevezés:
VIII.	Corvin negyed	35728/48 hrsz-ú névtelen közterület	Dirnfeld Janka tér
XIV.	Alsórákos	39470/94 hrsz-ú névtelen közterület	Gyenes Gitta park
XIV.	Rákosfalva	39221/87 hrsz-ú névtelen közterület	Radák Olga park
XIV.	Rákosfalva	39221/84 hrsz-ú névtelen közterület	Hajnal Anna park
XIV.	Rákosfalva	39221/82 hrsz-ú névtelen közterület	Ungár Margit park

határidő: a Közgyűlést követő 30 napon belül
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

Határozathozatal módja:

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Kelt Budapesten, a minősített elektronikus aláírásban foglalt időbélyegző szerinti időpontban

Kerpel-Fronius Gábor

főpolgármester-helyettes

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző

függelékek:

1. Dirnfeld Janka tér – Budapest Főváros Józsefvárosi Önkormányzat felterjesztése
2. Budapest Főváros XIV. kerület Zugló Önkormányzat döntése
3. XIV. kerületi elnevezések térképvázlatai